

Idi oojai ooji Paavora Aavaoitudadami Efeesiara oidacami

¹ Aana arPaavora dai ganoojidi aana aapima Efeesiarai oidacami ismaacada vaavoitudai Suusi Cristo. Aapima arDiuusi acovai vuvaidada. Aana arootosada Suusi Cristo. Diuusi ipali cascada.

² Aana ipalidi isDiuusi garooga amadu Suusi Cristo gartaanadamiga calgacara gannajadagi dai ganiibastudacan tadacagi.

³ Diuusi ivueeyi naana maasi calgaducami aatama garvatarai. Ootoi agai Suusi Cristo sai agai garamadua daacana dai sai agai garoigaldiña garsoimaascamiga dai calgacara garvuvaidiña dai garmaacana aguvucadaga vai poduucai agai bai garvueeyi tasai iimana tvaagiamu. Vasi gomaasicada aana ipalidi isvasi vaavoitudadami aliasi baiganliadagi Diuusicada dai calga ñioocadagi Diuusi vui. Agai aroogada Suusi Cristo gartaanadamiga. ⁴ Diuusi acovai garvuvaitu maiquiaa iduucai oidigi abiaadara. Daida garnidi ducami siCristo garamadua daacagi. Suusi Cristo muuquia aagaitadai curusiaba tasai aatama calgacara vuvacana dai vuidara guuquivana Diuusi maigapiar vatatai garoigaldacai Suusi Cristo garsoimaascamiga. Dai poduucai casi arducamicana istomali amo imidagai maisoimaasi ivuaadamudai. ⁵ Aliasi garoigadai Diuusi cascada aiqui abiaadara ipali

tasaidΛ armaamaradΛcana aatΛma cΛΛgacΛra
 garvuvaidacai Suusi Cristo. Diuusi poduucai
 ipΛli cascΛΔ. ⁶ Dai cascΛΔ alia siaa duutudai
 aatΛma Diuusi dai cΛΛga ñioocai Λgai vui. CΛΛ
 maata aatΛma isDiuusi sΛΛlicΛΔ cΛΛ tuiga
 cΛΛgacΛra garnΛiditai Λgai siΛΛscadΛ ama duucai
 gartΛtΛgitua aatΛma dai camaisoimaasi ivuaadagi
 vaavoitudacai Diuusi maradΛ Suusi Cristo.
 Diuusi sΛΛlicΛΔ oigΛdai Λgai. ⁷ Dai Diuusi
 sΛΛlicΛΔ cΛΛ tuiga cΛΛgacΛra garnΛiditai cascΛΔ
 ootoi gamara sai Λgai muucuna curusiaba
 sai poduucai cΛΛgacΛra garvuvaidiana dai
 garoigΛdana garsoimaascamiga. ⁸ Diuusi
 sΛΛlicΛΔ garoigΛdai cascΛΔ garsoicai iscΛΛga
 maata caΛcagi aatΛma vΛΛsi ñiooquidΛ dai cΛΛga
 maatacagi isducatai gΛaagai isoidacagi. ⁹ Dai
 Diuusi garmaatΛtuli istumaasi iduñia Λlidi Λgai
 istumaasi maimaatΛcatadai oodami ΛΛquioma.
¹⁰ VΛΛsi povΛduuñimu isducatai Λgai ipΛlidi.
 CascΛΔ ootoi Diuusi gamara oidi daama sai Λgai
 Λrcristocana daidΛ ΛrcΛΛgacΛra vuviadamicana.
 Dai siΛΛscadΛ ΛpΛduñiagi vΛΛsi istumaasi Diuusi
 ipΛlidi siΛpΛduñiagi amaasi Cristo gatΛaanΛdamu
 tΛvaagiΛra dai oidigi daama.

¹¹⁻¹² AatΛma vaavoitudai Suusi Cristo dai
 ΛΛquioma Diuusi Λcovai garvuvaitu daidΛ Λroida
 Λgai istumaasi oidi Λgai Λvaavoitudadami.
 VΛΛsi gomaasi ΛpΛduñia Λgai poduucai isduucai
 ipΛlidi Diuusi. Diuusi ivueeyi istumaasi Λgai
 polΛlidi iscΛΛgadΛ. Poduucai idui Diuusi vaidΛ
 aatΛma Λjudidíu ismaacΛΔ ΛpΛga vaavoitu Cristo
 cΛΛgacΛra oidacana vai poduucai cΛΛga ñioocadagi
 oodami Diuusi vui. ¹³ Dai aapimΛ vΛΛsi ismaacΛΔ

maitarjudidíu caΛ ñiiooqui ismaacΛdΛ arvaavoi daidΛ arcΛΛgaducami sai Diuusi cΛΛgacΛrΛ vuvaidi tomasioorΛ sioorΛ vaavoitudagi Suusi Cristo. Dai aapimΛ vaavoitu Suusi Cristo. Dai Diuusi ootoi gΛibΛdaga sai gΛnΛΛmadu daacana poduucai isduucai aagai Λgai. Dai poduucai cΛΛga gΛmaatΛ isaatΛmΛ ΛrmaamaradΛ Diuusi. ¹⁴ Poduucai cΛΛ maatΛ aatΛmΛ ΛΛmadu aapimΛ isDiuusi gΛrmaaqi agai vΛΛscatai vΛΛsi istumaasi agai. Vai vΛΛsi gomaasicΛdΛ siaa duutuadagi dai cΛΛga ñiioocadagi oodami Diuusi vui. Agai alia cΛΛ tuiga cascΛdΛ.

¹⁵ AanΛ cajioma sai cΛΛga vaavoitudai aapimΛ Suusi Cristo dai sΛΛlicΛdΛ oigΛdai aapimΛ aa vaavoitudadami. ¹⁶ CascΛdΛ alia baigiñΛlidi aanΛ Diuusi vui aapimΛcΛdΛ gΛntΛtΛgitoitai siuu duucu daanΛdagi aanΛ Diuusi sai gΛnsoicΛiña. ¹⁷⁻¹⁸ Siaa duutuada aanΛ Diuusi Suusi Cristo gΛrtΛaanΛdamiga oogadΛ. Agai Λgai dai aliΛsi gΛaagai isvΛΛsi oodami siaa duutuadagi. Dai daanΛi aanΛ Diuusi sai Λgai gΛnsoiñana iscΛΛga maatΛ caΛca aapimΛ Diuusi ñiiooquidΛ daidΛ vaamioma maatΛcagi istumaasi Diuusi ipΛlidi ismaatΛca aapimΛ. Vai poduucai maatΛcagi aapimΛ vΛΛsi istumaasi Diuusi maatΛtuldia Λlidi sioorΛ vaavoitudai Suusi Cristo ismaacΛdΛ Diuusi Λcovai vuvaitu. Dai ismaatΛcagi aapimΛ apΛ siΛΛ cΛcΛΛgaducami istumaasi Diuusi maacai vaavoitudadami, ¹⁹ dai isDiuusi alia viaa guvucadagai dai isΛgai gΛrsoicΛi aatΛmΛ vaavoitudadami gΛguvucadagacΛdΛ. Dai gΛguvucadagacΛdΛ ²⁰ Diuusi duaacali

Cristo coidada saagidiaiñdara dai gabaana salla padara dai tavaagiarra. ²¹ Dai maa guvucadagai sai vaamioma gataañña sitomas tuma sallaicami viaacami vasi oidigi daama sivi dai tomastuigaco. ²² Vascatai gaagai isaggiadagi Cristo. Dai Diuusi maa sallaicami saida arbaitacaacamigadacana vasi vaavoitudadami. ²³ Daida vasi vaavoitudadami amadu Cristo aramo adunama ganducami. Dai Cristo amadu daacana vasi vaavoitudadami poduucai istutuidi vaavoitudadami iscagacarra oidacagi.

2

¹ Aaquioma Diuusi maitamadu daacatadai alia soimaasi ivuaadana aapima cascada. Damos sivi Diuusi casi ganmaa ibadagai utudui masai cagacarra oidacana aapima poduucai isduucai agai ipalidi. ² Aaquioma an duucai oidacatadai aapima aa oodami, daida ivuaadana istumaasi adiaavora ipalidiña. Adiaavora agai dai gataañña oidigi daama, dai soimaasi iduiñtuldi ismaacada maiaggiadagi Diuusi. ³ Vascatai aatama poduucai oidacatadai aaquioma ivuaadana istumaasi ipalidiña dai istumaasi oojoidiña aatama dai istumaasi tagitoiña aatama. Cascada gaagaitadai isDiuusi soimaasi gartaatatuldiagi an duucai aa ismaacada maivaavoitudai Suusi Cristo. ⁴ Damos Diuusi aliasi garioigadai dai soigali aatamacada. ⁵ Cascada aidasi Diuusi maigaramadu daacatadai, quiaa soimaasi ivuaadana aatama, amaasi Diuusi garmaa ibadaga utudui vaavoitudacai aatama Suusi Cristo. Diuusi

duaacali Cristo coidad^Λ saagidaiñdar^Λ sai ^Λpamu oidaana dai Diuusi garmaa ib^Λdaga utudui Suusi Cristo diviacai sai gar^Λmadu daacana. Diuusi soig^Λli aapim^Λc^Λd^Λ casc^Λd^Λ c^Λagac^Λr^Λ gamvuvaitu. ⁶Diuusi duaacali Suusi dai g^Λabaana dai s^Λalisa pad^Λr^Λ t^Λvaagi^Λr^Λ. Dai ^Λquioma Diuusi maig^Λr^Λmadu daacatadai d^Λmos sivi garmaa ib^Λdagai utudui dai garmaa s^Λlicami tasai abaana daraajana t^Λvaagi^Λr^Λ si^Λscad^Λ coiyagi Suusi Cristo gar^Λmadu daaca casc^Λd^Λ. ⁷Dai poduucai Diuusi gat^Λt^Λgidi v^Λasc^Λr^Λ isal^Λ c^Λ tuiga ^Λgai garvui dai iss^Λlic^Λd^Λ c^Λagac^Λr^Λ gar^Λn^Λidi vaavoitudacai aat^Λm^Λ Suusi Cristo. ⁸Diuusi c^Λagac^Λr^Λ vuvaidi oodami maisiu c^Λaga oidacatai ^Λgai. Baiyoma Diuusi c^Λagac^Λr^Λ n^Λidi oodami vaavoitudacai ^Λgai Suusi Cristo. Gomaasi mai^Λagi ivueeyi oodami Diuusi ^Λgai daid^Λ ivueeyi. ⁹Casc^Λd^Λ mait^Λaagai isg^Λarduc^Λd^Λ gan^Λliadagi oodami. ¹⁰Dai Diuusi ^Λgai daid^Λ garmaa ib^Λdagai utudui ismaac^Λd^Λ vaavoitudai Suusi Cristo sai c^Λagac^Λr^Λ oidaana. Poduucai isduucai Diuusi ip^Λli ^Λquioma abiaad^Λr^Λ.

¹¹ Aapim^Λ mait^Λrjudidíu, g^Λnd^Λad^Λ mait^Λrjudidíu casc^Λd^Λ. ^Λjudidíu iquit^Λc^Λi g^Λnmaamara c^Λc^Λli tuucugad^Λ casc^Λd^Λ iquit^Λquic^Λd^Λ g^Λnaagaiña ^Λgai aipacoga. Dai aapim^Λ ismaac^Λd^Λ maii^Λquit^Λquic^Λd^Λ g^Λnaagaiña ^Λgai. ¹² G^Λnt^Λgitovurai aapim^Λ is^Λquioma maivaavoitudaiña Cristo dai aapim^Λ mait^Λraaduñicatadai ^Λjudidíu dai maimaat^Λcatadai aapim^Λ istumaasi agidi Diuusi said^Λ iduñi agaitadai ^Λgai v^Λatar^Λ. Aapim^Λ

maiñΛΛracatadai isiimiagi Diuusi ΛΛmadu siΛΛscadΛ coiyagi tomali Diuusi maitΛΛΛmadu daacatadai. ¹³ ΛΛquioma maivaavoitudaiña aapimΛ Diuusi tomali maidaanΛiña aapimΛ Λgai sai gΛnsoicΛiña dΛmos sivi vaavoitudai aapimΛ Diuusi dai daanΛi sai gΛnsoicΛiña vai Λgai gΛnsoicΛi vaavoitudaitai aapimΛ Suusi Cristo. Λgai muu curusiaba dai aasi ΛΛradΛ vai poduucai tomasiooΓΛ istutuidi isΛrmaamaradΛcagi Diuusi. ¹⁴ Judidíu viaacatadai gΛnsΛΛlicamiga sai ΛΛgi Λgai istutuidi isΛrmaamaradΛcagi Diuusi. CascΛdΛ judidíu dai ismaacΛdΛ maitΛrjudidíu ΛΛquioma argΛnsasaayumΛcana dai aidΛsi divia Cristo bai dui sai camaitΛrgΛnsasaayumΛcana sai baiyoma ΛrΛmo adunumΛ ducamicana. ¹⁵ AidΛsi abiaadΛrΛ muu Suusi Cristo curusiaba camaiñamΛga sΛΛlicamigadΛ Λjudidíu cascΛdΛ casi istutuidi Λjudidíu ΛΛmadu ismaacΛdΛ maitΛrjudidíu isgΛnaadunumΛ gΛnducamicagi Suusi Cristo garΛΛmadu daacatai. Poduucai Cristo bai dui sai camaitΛrgΛnsasaayumΛcana. ¹⁶ AidΛsi abiaadΛrΛ muu Suusi Cristo curusiaba tomasioorai istutuidi iscΛΛgacΛΓΛ vuvaquiagi vaavoitudacai Λgai. Poduucai Suusi Cristo bai dui Λjudidíu ΛΛmadΛ ismaacΛdΛ maitΛrjudidíu sai camaiivui vΛΛtΛcana Diuusi dai sai camaitΛncocodaiña Λgai aipacoga.

¹⁷ Suusi Cristo divia dai aipacoga gaaagidi naana maasi cΛcΛΛgaducami siΛΛsi aapimΛ ismaacΛdΛ maivaavoitudaiña Diuusi Λcaasi Λjudidíu ismaacΛdΛ cavaavoitudaiña Diuusi masai camaiivui vΛΛtΛcana Diuusi ¹⁸ vaavoitudacai Suusi Cristo. Diuusi IbΛdΛ garsoicΛi tasai vaavoitudana aatΛmΛ Suusi Cristo dai poduucai

casi istutuidi ajudidíu amadu amaitarjudidíu isdaanadagi Diuusi sai soicaiña. ¹⁹ Poduucai aapimam camaitarsibamadaram oidacami ganducami baiyoma aapimam amadu vamsi vaavoitudadami aramo adunumam ganducami. Vamscatai arDiuusi maamaradam cascada. ²⁰ Diuusi ñiñoquituldiadamigadam dai Cristo dai oojotosadam Cristo aagai Diuusi ñiñoquidam poduucai maí aapimam. Dai vamscatai ismaacadam gamamaatutuli Cristo arbaitemacamigadam. ²¹⁻²² Dai vamscatai ismaacadam vaavoitudai Suusi Cristo aramo silagmam ganducami. Poduucai idui Diuusi vai Diuusi Ibadam diviagi dai garmam daacagi. Dai Diuusi covai garvuvaitu dai Diuusi Ibadam garmam daja dai garsoicai isvaamioma camga oidacagi dai vaamioma maatem camcagi Diuusi ñiñoquidam.

3

¹ Vamsi gomaasicadam aanam Paavora gandanaí masai camgacaram oidacana. Aanam gnaagidiña aapimam ismaacadam maitarjudidíu isSuusi Cristo arcamgacaram vuviadam cascada maisapi aanam. ² Aapimam camaatem lienam isDiuusi giñaagidi sai gnaagidana aanam sai Diuusi camgacaram vuvaidi amam ismaacadam maitarjudidíu. Gomaasi aramo sallicami ismaacadam Diuusi giñmaa. Diuusi camgacaram gannaidi aapimam cascada. ³ Aanam ganoojidi chilaqui ñiñoquicadam daidam gnaagidi isducatai Diuusi giñaagidi amom istumaasi istumaasi amquioma amgi Diuusi maatemcatadai. ⁴ Silascadam naidam aapimam idi oojai maatemmu

aapimΛ iscamaatΛ aanΛ istumaasi ΛΛquioma ΛΛgi Diuusi maatΛcatadai sai Cristo iduuñia agai Λmo istumaasi. ⁵ ΛΛquioma Diuusi maiaagidi gomaasi tomali Λmaadutai dΛmos sivi Diuusi IbΛadΛ aagidi ojootosadΛ Suusi Cristo ismaacΛdΛrΛ Diuusi ñiñiooquituldiadamigadΛ ismaacΛdΛ Diuusi Λcovai vuvaitu. ⁶ Dai pocaiti sai ismaacΛdΛ maitΛrjudidíu viaaca agai Λpan duucaí judidíu istumaasi Diuusi maaqui agai vaavoitudadami vaavoitudacai Λgai Suusi Cristo. Λjudidíu dai ismaacΛdΛ maitΛrΛjudidíu Λmo adunumΛ gΛnducami dai vΛasi istumaasi Diuusi aagidi judidíu sai iduuñi agai vaavoitudacai Λgai Suusi Cristo sivi ΛrismaacΛdΛ maitΛrjudidíu vΛatarΛ ΛpΛ. ⁷ Diuusi giñmaa sΛΛlicami ansaidΛ gΛnaagidiñia idi ñiooqui sai Suusi Cristo arcΛΛgacΛrΛ vuviadami. AanΛ maicΛΛ tuigacana dΛmos vΛascΛrΛ Diuusi cΛΛgacΛrΛ giññidi daidΛ giñmaa gΛguvucadaga sai gΛnaagidiñia aanΛ ñiooquidΛ. ⁸ AanΛ polidi issiooma maiñamΛga aanΛ isvΛasi vaavoitudadami dΛmos Diuusi giñmaa sΛΛlicami sai aagidiñia aanΛ ismaacΛdΛ maitΛrjudidíu sai Suusi Cristo cΛΛgacΛrΛ vuvaidi oodami daidΛ ivueeyi mui naana maasi vaavoitudadami vΛatarΛ. Tomali Λmaadutai maitistutuidi ismaatiagi vΛasi istumaasi ivueeyi Cristo vaavoitudadami vΛatarΛ. ⁹ Dai Diuusi giñagidi ansai aagidana aanΛ vΛasi oodami istumaasi Diuusi iduuñia alidi ΛΛquioma abiaadΛrΛ istumaasi tomali Λmaadutai maimaatΛcatadai. Diuusi idui vΛasiaΛcatai. ¹⁰ Poduucai ΛpΛdui vai nΛijadagi Diuusi tatΛaañicarudΛ ismaacΛdΛ tΛaanΛi tΛvaagiΛrΛ istumaasi ivueeyi Diuusi

vaavoitudadami vΛatarΛ sai poduucai maatΛna Diuusi tΛtΛaañicarudΛ siΛΛ saituduga Diuusi. 11 VΛasi gomaasi ΛpΛdui poduucai isduucal Λgai tΛtΛgitoiña tomastuigaco daidΛ idui Λgai isducatai aagai ootosacal Suusi Cristo oidigi daama. 12 Dai vaavoitudai aatΛmΛ Suusi Cristo cascΛdΛ viaa aatΛmΛ sΛΛlicami isdaanΛdagi Diuusi sai garsoicΛiña vaavoitudaitai isΛgai garcaΛ. 13 CascΛdΛ gΛndaanΛi aanΛ mΛsai maivuaam anΛlidiña soimaa taatacatai aanΛ. AanΛ aagidi Diuusi ñiooquidΛ aapimΛ ismaacΛdΛ maitarjudidfu cascΛdΛ soimaa taataca aanΛ. Dai aapimΛ gΛaagai istΛtΛgitodagi siΛΛsi gΛnoigΛdai aanΛ cascΛdΛ aliΛ baigiñΛlidi soimaa taatacatai aanΛ aapimΛcΛdΛ.

14 CascΛdΛ siaa duutudai aanΛ oogadΛ Suusi Cristo gartΛaanΛdamiga. 15 Diuusi idui vΛascatai. Idui Λgai oodami oidigi daama daidΛ idui Λgai gΛtΛtΛaañicaru tavaagiΛrΛ. VΛasi rΛmo oodami garducami aatΛmΛ cascΛdΛ garooga aagaiña aatΛmΛ. 16 Diuusi sΛΛlicΛdΛ viaa guvucadagai. Dai daanΛi aanΛ Diuusi sai Λgai gΛnmaacana guvucadagai gΛniibΛdagrΛ vai poduucai vaamioma cΛΛga tutiacana aapimΛ, Diuusi IbΛadΛ gΛnΛΛmadu daja cascΛdΛ. 17 Dai daanΛi aanΛ Diuusi sai Cristo gΛnΛΛmadu daacana vaavoitudaitai aapimΛ Λgai vai poduucai vaamioma cΛΛga oigΛada aapimΛ aa oodami. 18-19 Dai daanΛi aanΛ Diuusi mΛsai aapimΛ ΛΛmadu vΛasi vaavoitudadami maatΛna siΛΛsi gΛroigΛdai Suusi Cristo tomasi maitistutuidi aatΛmΛ ismaatiagi vΛasi siΛΛsi gΛroigΛdai Λgai. Dai

daanaɪ aanΛ Diuusi sai ʌgai gʌnʌʌmadu daacana dai sai aapimʌ oidacana isducatai Diuusi ipʌlidi.

20 Sʌʌlicʌdʌ viaa guvucadagai Diuusi dai ʌgai gʌrʌʌmadu daja. Daidʌ gʌrsoicʌi isivuaada aatʌmʌ istumaasi ʌgai ipʌlidi. Dai ʌgai cʌʌga istutuidi isivuaadagi vʌʌsi istumaasi aagiada aatʌmʌ dai istumaasi tʌʌgitodagi aatʌmʌ dai asta vaamioma istutuidi ʌgai isivuaadagi. 21 Aanʌ ipʌlidi sai vʌʌsi oodami cʌʌga maata iscʌʌ tuiga Diuusi nʌiditai istumaasi ivueeyi ʌgai vaavoitudadami vʌʌtarʌ dai maatacatai istumaasi ivuaadana Suusi Cristo.

4

1 Cascʌdʌ gʌndaanaɪ aanʌ aapimʌ masai cʌʌgacʌrʌ oidacana aapimʌ tomasi maisapi aanʌ vaavoitudaitai Suusi Cristo gʌrtʌaanʌdamiga. Dai gʌndaanaɪ aanʌ masai cʌʌgacʌrʌ oidacana isducatai gʌʌagai isoidacagi Diuusi ʌco vuvaidadʌ. Aapimʌ ʌrDiuusi ʌco vuvaidadʌ cascʌdʌ. 2 Maitavʌr gʌgʌrducʌdʌ gʌnʌliada dai cʌʌgavʌr tuutiaca dai maitavʌr bacocoda dai mosnʌijada istumaasi gʌnvuidadagi aa dai gʌnoigʌadavurai aipacoga. 3 ʌmo tʌgitoidagai avʌr viaaca cʌʌgacʌrʌ gʌnnʌiditai aipacoga, Diuusi Ibʌadʌ gʌnsoicʌi cascʌdʌ. 4 Dai vʌʌsi vaavoitudadami ʌrʌmo adunumʌ ducami dai vʌʌscatai viaa ʌgai vaa Diuusi Ibʌadʌ. Dai Diuusi ʌco vuvaitu vʌʌsi vaavoitudadami dai maata aatʌmʌ isʌmo imidagai iimia ragai Diuusi ʌʌmadu dai tomastuigaco ʌʌmadu daraaja ragai. 5 Mosaliʌ ʌmaduga gʌrtʌaanʌdamiga,

vΛascatai aatΛmΛ vaavoitudadami Λmadugan duucaí vaavoitudai, dai mosΛmadugan duucaí garvapaconai aatΛmΛ, ⁶ mosΛmaduga Diuusi garooga dai Λgai ΛrbaitΛcΛaacamigadΛ vΛascatai dai garΛΛmadu daja dai garnΛiditai ismaacΛdΛ maivaavoitudai istutuidi ismaatiagi isDiuusi aliΛ viaa guvucadagai.

⁷ Cristo garmaacai guvucadagai vΛascatai Λmadutai saidΛ ivuaadana Λmo istumaasi poduucai isduucai Λgai ipΛlidi. ⁸ CascΛdΛ pocaiti Diuusi ñiooquidarΛ:

TΛsadΛcai Cristo tΛvaagiamu gamaataΛ isvaamioma istui Λgai isΛDiaavora.

CascΛdΛ ΛDiaavora camaitistutuidi iscucupadagi vaavoitudadami iibΛadΛ.

Dai gotorΛ Cristo maa guvucadagai vaavoitudadami.

Pocaiti Diuusi ñiooquidarΛ.

⁹⁻¹⁰ Capocaititai Diuusi ñiooquidarΛ isSuusi Cristo tΛsai tΛvaagiamu poduucai cΛga gamaataΛ isapΛga tΛvai tΛvaagiaiñdarΛ dai divia tami oidigi daama. TΛsai Cristo siaaco vaamioma tacavaga tΛvaagiΛrΛ, dai sivi tomasiaacoga daja Λgai. ¹¹ Dai Cristo maa guvucadagai vΛascatai Λmadutai vaavoitudadami saidΛ ivuaadana Λmo istumaasi. ΛΛmoco maa Λgai guvucadagai saidΛ aroojotosadΛcana, dai aa saidΛ arDiuusi ñiñiooquituldiadamigadΛcana, dai aa sai aagidiña oodami ismaacΛdΛ maiquiaa caΛ isSuusi Cristo ΛrcΛΛgacΛrΛ vuviadami sai Suusi Cristo ΛrcΛΛgacΛrΛ vuviadami, dai aa saidΛ arvaavoitudadami tΛtΛaanΛdamigadΛcana,

dai aa saida arvaavitudadami ma-
 maatatuldiadamigadacana. ¹² Poduucai bai
 dui Suusi Cristo agai saida ivuaadana Diuusi
 aa duiñdadai vai poduucai vaavitudadami
 vaamioma caga oidacana dai vaamioma
 caga vaavitudana Diuusi ñiooquida. ¹³ Vai
 poduucai vascatai aatama amaduga masi
 vaavitudaina dai amaduga masi maatana
 aatama maatatuldiaragada Suusi Cristo.
 Dai poduucai aatama vaavitudadami baiyagi
 tagitoidagai daida ivuaadagi istumaasi Diuusi
 ipalidi, asta sasca caga oidaca aatama isducatai
 oidacatai Suusi Cristo. ¹⁴ Dai poduucai
 camaiapan ducamicamu aatama aali ismaacada
 tomasioora vupuiirumadai aagiditai ama
 maasi vaavoidaragai. Dai camaitistutiadamu
 oodami sastuduacami isgarvupuiirumadadagi
 gamamaatatuldiaragacada ismaacada
 maitarvaavoi. ¹⁵ Baiyoma aatama aagadagi
 mosagi istumaasi arvaavoi poduucai gaagai
 isbaiyagi tagitoidagai daida ivuaadagi istumaasi
 Cristo ipalidi garoigadaitai aatama aipacoga.
 Aatama amo adunuma garducami dai Suusi
 Cristo argartaanadamiga. ¹⁶ Dai agai garsoicai
 gavgucadagacada iscagacara garnaijadagi
 aatama aipacoga daida iscaga ivuaada aatama
 istumaasi agai ipalidi dai poduucai vaamioma
 caga oidacamu aatama garoigadaitai aipacoga.

¹⁷ Aana gnaagidi istumaasi ginaagidi Suusi
 Cristo. Agai pocaiti masai camaioidacana aapima
 isducatai oidaca agai ismaacada maivaavitudai
 Diuusi. Agai tatagitoidada maisoicai iscagacara

oidacagi. ¹⁸ Agai alia soimaasi ivueeyi cascada maitistutuidi iscala tategitodagi. Dai agai gajiaadara viaa Diuusi maitipaliditai istategitodagi Diuusi cascada camaitistutuidi agai istategitodagi Diuusi cascada maiviaa agai ibadagai utudui ismaacada gamaacai Diuusi. ¹⁹ Dai camaisiaa arai isgoogosi ganducamicagi baiyoma baiganalidina pomaasi ivuaadatai. ²⁰⁻²¹ Aidasi cajioma aapima isSuusi Cristo arcalgacara vuviadami dai mai aapima isducatai oidacata dai agai dai isducatai gamamaatatulidina agai poduucai mai aapima istumaasi arvaavoi. Poduucai mai aapima sai maitaagai ispan duucai oidacagi amaivaavoitudadami. ²² Casiavar maioidaca isducatai oidacata dai aapima maiquiaa vaavoitudacai Suusi Cristo. Aaquioma adiaavora gannvupuiirumadaina cascada aapima polidina sai vaamioma sioma oidacana soimaasi ivuaadatai. ²³ Baiyoma gandagitovurai vai Diuusi ama duucai gantategitoitulidina vai camaitategitoda aapima isducatai tategitoina aaquioma baiyoma tategitoda aapima isducatai Diuusi ipalidi. ²⁴ Dai viaacamu aapima ibadaga utudai ismaacada gamaacai Diuusi vai poduucai calgacara gannajadamu aapima aipacoga poduucai isduucai Diuusi calgacara gannaidi dai agiadamu aapima Diuusi poduucai isduucai Diuusi ipalidi.

²⁵ Cascada casivar maiyaatavoaca, aatama amo adunuma garducami cascada.

²⁶ Isbaamuagi amaadutai aapima maitavar soimaasi ivuaada dai maitaagai isamo tasai

daama dai dadaasdiña Diuusi sai ᵅgai oigᵅldiana soimaascamigadᵅ. Istumaasi idui Cristo ᵅᵅpan ducami isducatai ivuaadana ᵅjudidíu.

³ Aapimᵅ casi ᵅᵅDiuusi maamaradᵅ cascᵅdᵅ maitᵅaagai mᵅsgoogosi gᵅnducamicagi tomali maiaagadagi gomaasi tomali maitᵅaagai mᵅscoimudadᵅ tuutiacagi. ⁴ Dai maitᵅaagai isaagadagi gosoimaascami dai maitᵅaagai isvupuiiruga maasi ñioocada gomaasi maitᵅᵅᵅgai isaagadagi. Baiyoma gᵅaagai isbaigᵅᵅliadagi Diuusiᵅdᵅ. ⁵ Cᵅᵅ maata aapimᵅ sai ismaacᵅdᵅ googosi gᵅnducami maiimia agai siaaco gataᵅanᵅi Cristo ᵅᵅmadu Diuusi. Dai ismaacᵅdᵅ coimudadᵅ tuutuiga, ᵅᵅ ᵅᵅpan duucami ismaacᵅdᵅ siaa duutudai ᵅmoomono, ᵅgai maiimia agai siaaco gataᵅanᵅi Cristo ᵅᵅmadu Diuusi. ⁶ Dai Diuusi sᵅᵅlicᵅdᵅ soimaa taatatuldiamu ismaacᵅdᵅ pomaasi ivueeyi. ᵅgai maiᵅᵅgidi Diuusi cascᵅdᵅ. Diuusi maitavᵅᵅ gᵅndadagitoda isgᵅnvupuiirumadadagi aa gᵅnaagiditai sai maitᵅᵅᵅvai istumaasi gᵅnaagidi aanᵅ. ⁷ Maitavᵅᵅ urapᵅᵅda siorᵅ pocaitadagi.

⁸ ᵅᵅquioma aapimᵅ maimaataᵅcatadai Diuusi ñiooquidᵅ dai aliᵅ soimaasi ivuaadana. Dᵅmos sivi cavaavoitudai aapimᵅ Suusi Cristo dai maata Diuusi ñiooquidᵅ cascᵅdᵅ gᵅaagai mᵅscᵅᵅgacᵅᵅᵅ oidacagi poduucai isduucai Diuusi ipᵅlidi. ⁹ Ismaacᵅdᵅ maata dai ᵅᵅgidi Diuusi ñiooquidᵅ ᵅgai gia cᵅᵅ tuutuiga dai cᵅᵅgacᵅᵅᵅ nᵅlidi aa oodami dai ᵅgai vaavoitudai sai vᵅᵅsi istumaasi aagai Diuusi ñiooquidᵅᵅᵅ ᵅᵅᵅvai dai ᵅᵅgidi. ¹⁰ Gᵅnajagᵅdavurai ismaatiagi vᵅᵅsi istumaasi

baiɫlidi Diuusi. ¹¹ Maitavɫ urapɫcɫda ismaacɫda soimaasi ivueeyi ɫgai ivueeyi istumaasi maitɫsoiɲi dai aapimɫ maitɫaagai ispomaasi ivuaadagi. Baiyomavɫ aagiada aapimɫ ɫgai sai soimaasi ivueeyi. ¹² Aliasi ɫrsiaa ɫraragai isaagadagi istumaasi ivueeyi ɫgai ɫstocai. ¹³ Dai siɫɫscadɫ aagiadagi aapimɫ ɫsoimaasi ivuaadami sai aliɫ soimaasi ivueeyi, dai siɫɫscadɫ nɫijadagi ɫgai vaavoitudadami iscɫɫgacɫɫɫ oidaga, aidɫ gia maatɫmu ɫgai issɫɫlicɫda soimaasi ivueeyi dai cɫɫga istutuidi isɫma duucɫai gɫntɫɫgituagi.

¹⁴ Cascɫda pocaiti Diuusi ñiooquidɫɫ:

Ismaacɫda maimaata Diuusi ñiooquidɫ dai ismaacɫda soimaasi ivueeyi,
 ɫɫgiditai avɫɫ caɫca Diuusi ñiooquidɫ
 dai vaavoituda siCristo cɫɫgacɫɫɫ gɫnvuvaidamu.
 Ascɫiti Diuusi ñiooquidɫɫ.

¹⁵ Cascɫda cɫɫgacɫɫɫ avɫɫ oidaca. Maitavɫ ɫpan duucɫai oidaca ismaacɫda maimaata Diuusi ñiooquidɫ baiyomavɫ oidaca ɫpan duucɫai sastuducami ismaacɫda maatɫ Diuusi ñiooquidɫ. ¹⁶ Gɫnaagavurai dai cɫɫgacɫɫɫ oidaca sɫɫlicɫda soimaasi ivueeyi aa oodami ismaacɫda maivaavoitudai Diuusi cascɫda. ¹⁷ Maitavɫ vupuiuruaca. Gɫnaajagɫdavurai ismaatiagi istumaasi Diuusi ipɫlidi isivuaada aapimɫ. ¹⁸ Maitavɫ navacorɫda. Ismaacɫda navacorɫi aliasi soimaasi ivueeyi. Baiyomavɫ dagito Diuusi Ibɫada vai ɫgai gɫnsoiɲana iscɫɫga tɫɫgitoda aapimɫ. ¹⁹ Siɫɫscadɫ gɫndaiviada aapimɫ aipacoga gɫaagai isganɫdagi Diuusi nɫidadɫ sɫɫlicɫda siaa duutudaitai Diuusi. ²⁰ Vɫɫscɫɫɫ avɫɫ baigɫnɫliada Diuusi gɫroogacɫda vɫɫsi

istumaasicadΛ. Daidavar tΛgituda isDiussi gΛrooga gΛrcaΛca vaavoitudaitai aatΛmΛ Suusi Cristo.

²¹ GΛnsoicΛdavrur ai pacoga, dai vuudavrurai ñiooqui ismaacΛdΛ gΛnmaacadagi aa vaavoitudadami, dai cΛΛgavar gΛntΛgito caΛca isducatai gΛnmamaatΛtuldiadagi aa vaavoitudadami. AapimΛ siaa duutudai Cristo cascΛdΛ.

²² Ooqui gΛaagai isΛΛgiadagi gΛncuucuna poduucai isduucai ΛΛgidi Λgai gΛrtΛaanΛdamiga Suusi Cristo. ²³ ΛcΛΛli Λgai dai tΛaanΛi gΛooñiga poduucai isduucai Suusi Cristo tΛaanΛi vΛasi vaavoitudadami. Suusi Cristo cΛΛgacΛrΛ vuvaitu Λvaavoitudadami daidΛ Λvaavoitudadami aaduñdΛ gΛnducami Suusi Cristo. ²⁴ Poduucai isduucai Λvaavoitudadami ΛΛgidi Suusi Cristo ooqui gΛaagai isΛΛgiadagi gΛncuucuna vΛasi istumaasi tΛaanΛdagi cuucunadΛ.

²⁵ ΛcΛcΛΛli gΛaagai isoigΛadagi gΛnooñiga poduucai isduucai Cristo oigΛdai Λvaavoitudadami dai muu curusiaba sai Λgai cΛΛgacΛrΛ vuvacΛna ²⁶ saidΛ Λvaavoitudadami camaisoimaasi ivuaadana baiyoma ivuaadana Diussi aa duiñdadΛ. Cristo oigΛli soimaascamigadΛ vaavoitudacai Λgai Diussi ñiooquidΛ sai poduucai camaigΛpiΛr vΛΛtΛcana. ²⁷ Poduucai Cristo bai ivueeyi Λvaavoitudadami sai ΛΛmadu oidacana camaitΛrsoimaasi ducamicatai. Cristo caΛco vuvaitu Λgai, siΛΛscadΛ iimia vaavoitudadami tΛvaagiamu camaitiipucamu sioorΛ gΛpiΛr vuupadagi. ²⁸ Poduucai isduucai oigΛdai Suusi Cristo Λvaavoitudadami poduucai gΛaagai

isoigʼadagi cʼcʼʼli gʼnooñiga dai nuucadacagi poduucai isduucai gʼnnuucada ʼgai ʼʼgi. Ismaacʼdʼ nuucada gʼooñiga ducami isʼʼgi gʼnuucadacamudai ʼgai. ²⁹ Tiipu siorʼ ʼʼgi gʼcʼʼdadagi baiyoma gʼnuucada siʼʼscadʼ biuugimuca ʼgai gacuaadana dai siʼʼscadʼ ʼvamuca ʼgai gʼuucadaiña poduucai isduucai Cristo nuucada ʼvaavoitudadami. ³⁰ ʼgai ʼraaduñdʼ ducami cascʼdʼ. Dai aatʼmʼ ʼpʼ ʼrvaavoitudadami cascʼdʼ aaduñdʼ gʼarducami Cristo. ³¹ “Cascʼdʼ cʼcʼʼli dadagitoi gʼndʼʼdʼ dai vʼpʼnagi ooqui, dai vʼʼ goocatai ʼrʼmo oodami gʼnducamicana ʼgai”. ³² Dai poduucai isduucai ʼmo cʼʼli ʼʼmadu ʼmo ooqui ʼrʼmo oodami gʼnducami poduucai Cristo ʼʼmado ʼvaavoitudadami ʼrʼmo oodami gʼnducami. Gomaasi ʼʼquioma maimaatʼcatadai oodami dʼmos sivi gʼnaagidi aanʼ dai gomaasi aliʼsi gʼaagai ismaatʼcagi vʼʼsi vaavoitudadami. ³³ Dai aapimʼ aliʼsi gʼaagai istʼgituagi iscasi gʼnaagidi aanʼ sai vʼʼscatai gʼaagai isoigʼada gʼnooñiga dai nuucadacagi poduucai isduucai gʼnnuucada ʼgai ʼʼgi. Daidʼ ooqui gʼaagai issiaa duutuadagi gʼncuucuna.

6

¹ Aapimʼ aali ʼʼgiadavurai gʼndʼʼdʼ vaavoitudaitai Suusi Cristo, poduucai ʼgai daidʼ ʼrcʼʼgai. ²⁻³ Diuusi sʼʼlicamigadʼrʼ pocaiti ʼmo ñiooqui: “Siorʼ siaa duutuadagi gʼndʼʼdʼ ʼgai gia baigʼliadamu dai mui uumigi oidacamu ʼgai tami oidigi daama”. Idia vʼr ʼpʼgadadʼ sʼʼlicamigadʼ Diuusi ismaacʼdʼcʼdʼ Diuusi aagidi isiduuña

agaitadai amo istumaasi agai vatar ismaacda
 agidi ñiooqui.

⁴ Dai aapim ismaacda maamara maitavar ba-
 coquitudada ganmaamara baiyomavar caga nu-
 ucadaca dai maacada ñiooqui dai cagavar ma-
 matatuldiada vai vaavoitudana Suusi Cristo.

⁵ Aapim pipioñi agiadavurai ganaamu
 siaa duutudaitai, dai caga soicda ducami
 isivuaada Cristo aa duiñdad. ⁶ Cagavar
 gaaata vuaada maisiu mosacaasi siuu duucu
 gannajada ganaamu ipaliditai ispotiya agai
 masai alia sastudaga baiyoma Cristo pipioñigada
 duucai sallyicda ivuaadaitai istumaasi Diuusi
 ipalidi. ⁷ Baiganliaracda varai ivuaada ganaa
 duiñdaga ducami isivuaadamudai aapim Suusi
 Cristo aa duiñdad maisiu oodami. ⁸ Caa maata
 aapim isvascatai tomasi arpipioñi tomasi
 argaaamu Diuusi maaquimu istumaasi maacai
 agai vaavoitudadami caga ivuaadaitai agai.

⁹ Dai aapim gaaamu cagavar nuucadaca
 ganpipioñiga dai maisoimaasi taatamituldiada.
 Gantatgitovurai sai Suusi Cristo tavaagiana daja
 dai agai gantaaanai vascatai. Dai agai amadugan
 duucai nidi vascatai.

¹⁰ Dadagitovurai aapim sai Suusi Cristo
 ganmaacana gaguvucadaga. ¹¹ ADiaavora

garvuidara caata aatama vaavoitudadami dai
 soimaasi garduiñtuldiada alidi agai. Agai alia
 yaatavoga cascada gaagai isgrnuucadacagi
 vasi istumaasicada ismaacada Diuusi
 garmaacai, vaavoitudaitai Suusi Cristo vai
 poduucai agai maidagituagi isDiaavora soimaasi

garduĩntuldadagi. ¹² Ismaac^{ΛΔ} g^Λr^vuid^{ΛRΛ}
 v^{ΛΛ}Λ^Λ mait^Λroodami. Agai ^{ΛR}Diaavora ^{ΛM}madu
 tat^Λaañicarud^Λ. Agai ali^Λ soimaasi ivueeyi
 dai oidi daami ajioopai siaaco gat^Λaan^{Λi} agai
 moomoyi dai dudunucami duucaⁱ. Agai t^Λaan^{Λi}
 ismaac^{ΛΔ} maivaavoitudai Diuusi. ¹³ Casc^{ΛΔ}
 g^Λaaagai isg^Λarnuucadacagi vaavoitudacai Suusi
 Cristo, vai poduucⁱ mait^Λrmaita ^ΛDiaavora
 siuu duucu soimaasi g^Λrd^uĩntuldada aliada
^Λgai. Dai ismaidadagituda aat^{ΛMΛ} issoimaasi
 g^Λrd^uĩntuldada ^ΛDiaavora v^{ΛΛ}sc^{ΛRΛ} ali^Λsi
 g^Λaaagai isapiag^Λarnuucadacagi. ¹⁴ Ali^Λsi
 g^Λaaagai isg^Λarnuucadacagi vaavoitudaitai Diuusi
 ñiooquid^Λ. Diuusi ñiooquid^Λ s^{ΛΛ}lic^{ΛΔ} ^{ΛR}v^Λavoi
 dai g^Λrsoic^{Λi} ismai^{ΛΛ}giadagi ^ΛDiaavora. Dai
 ali^Λsi g^Λaaagai isc^{ΛΛ} tuutiacagi aat^{ΛMΛ} dai
 c^{ΛΛ}gac^{ΛRΛ} oidacagi. ¹⁵ Ali^Λsi g^Λaaagai isbai
 g^Λrd^uuca aat^{ΛMΛ} tomastuigaco isgaaagiadagi
 Diuusi ñiooquid^Λ ismaac^{ΛΔ} soic^{Λi} oodami
 sai g^Λniib^Λstacan tadacana. ¹⁶ Dai g^Λaaagai
 isc^{ΛΛ}ga vaavoitudada Suusi Cristo vai poduucⁱ
 maisoimaasi g^Λrd^uĩntuldiada Diaavora. ¹⁷ Dai
 c^{ΛΛ}gac^{ΛRΛ} g^Λr^vuvaidacai Suusi Cristo poduucⁱ
 sobic^{Λi} ^Λgai Diaavora vai maisoimaasi
 g^Λrd^uĩntuldiña. Dai ali^Λsi g^Λaaagai isc^{ΛΛ}ga
 maatca aat^{ΛMΛ} Diuusi ñiooquid^Λ. Diuusi
 ñiooquid^Λc^{ΛΔ} vaamioma istutuidi aat^{ΛMΛ}
 is^ΛDiaavora. ¹⁸ V^{ΛΛ}sc^{ΛRΛ} g^Λaaagai isdaan^Λda
 aat^{ΛMΛ} Diuusi isduucatai ip^Λlidi Diuusi Ib^Λad^Λ.
 G^Λaaagai ismaiojoada aat^{ΛMΛ} isdaan^Λdagi
 Diuusi sai soic^{Λi}ña v^{ΛΛ}si vaavoitudadami. ¹⁹ Dai
 daan^Λdavurai aapim^Λ Diuusi aan^Λ giñv^{ΛΛ}tar^Λ ^{ΛR}p^Λ
 vai Diuusi giñsoic^Λdagi sai c^{ΛΛ}ga gaaagidiña aan^Λ

maiduaadicuitai Diuusi ñiooquidΛ ismaacΛdΛ aagai
 cΛΛgacΛrΛ vuvaidaragai ismaacΛdΛ ΛΛquioma
 maimaatΛcatadai oodami. ²⁰ AanΛ ΛrootosadΛ
 Suusi Cristo. Λgai giñootoi sai gaaagidiña aanΛ
 isΛgai ΛrcΛΛgacΛrΛ vuviadami cascΛdΛ maisapi
 aanΛ. VΛascΛrΛ daanΛdavurai aapimΛ Diuusi sai
 maiduaadicuitai gaaagidiña aanΛ Diuusi ñiooquidΛ
 poduucai isduucai gΛagai isivuaada aanΛ.

²¹⁻²² Tiiquico ΛrgΛraduñi vaavoitudadami dai
 aanΛ aliΛ oigΛdai. Goovai cΛΛga garsoicΛi Suusi
 Cristo aa duiñdadΛrΛ. CascΛdΛ gΛnootosda iñagai
 aanΛ dai goovai gΛnaagidamu isduucatai daraaja
 aatΛmΛ dai istuma vueeyi aanΛ ΛΛmadu aa vaavoi-
 tudadami ismaacΛdΛ giñΛma daraaja. Dai poduu-
 cai baigΛnΛliadamu aapimΛ.

²³ AanΛ ipΛlidi sai Diuusi gΛrooga ΛΛmadu
 Suusi Cristo gΛrtΛaanΛdamiga iibΛstudacan
 tadacana Λvaavoitudadami dai sai Λgai soicΛiña
 Λvaavoitudadami iscΛΛga gΛnoigΛadagi aipacoga
 vaavoitudaitai Suusi Cristo. ²⁴ Dai sai Diuusi
 cΛΛgacΛrΛ gΛnnΛidiña aapimΛ ismaacΛdΛ cΛΛga
 siaa duutudai tomastuigaco Suusi Cristo
 gΛrtΛaanΛdamiga.

MosΛcaasi.

Diushi ñiooquidΛ utuducami oodamicΛdΛ
New Testament in Tepehuan, Northern
(MX:ntp:Tepehuan, Northern)

copyright © 1981 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Tepehuan, Northern

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Tepehuán del Norte [ntp], Mexico

Copyright Information

© 1981, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Tepehuan, Northern

© 1981, Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022

1cd37655-9109-5b5b-ab5d-6e755e5aa421